TEMPO

Glasilo Saveza za esperanto Hrvatske
Informilo de Kroatia Esperanto-Ligo

1984. 3

grave!

VAŽNO!

ISPRIKA

Dragi čitaoci,

zbog tehničkih, distribucijskih i redakcijskih problema došlo je do kašnjenja u izdavanju i slanju „Tempa".
Očekujemo vaše razumijevanje i vašu daljnju suradnju.

redakcija

ZAGREB 1984–09–10
broj/numero 20
godina/jaro V
primjeraka/ekzempleroj 2000

osnivač i izdavač / fondinto kaj eldoninto
Savez za esperanto Hrvatske
Kroatia Esperanto–Ligo

savjet glasila / konsilantaro
Ljerka Begić, Josip Brkanac (predsjednik / prezidanto), Dalibor Kudumija, Nikola Rašić, Tea Ružić, Nikola Šegota, Slavko Šimunić, Ivica Špoljarec

glavni i odgovorni urednik
ĉefa kaj respondeca redaktoro
Ivica Špoljarec

uredništvo / redakcio
Dalibor Kudumija, Gordana Popović, Nikola Rašić, Judita Rey, Tea Ružić, Ivica Špoljarec, Spomenka Štimec, Zlatko Tišljar

grafički i tehnički urednik
grafika kaj teknika redaktoro
Ivica Špoljarec

slaganje i tisak / kompostis kaj presis
Internacia Kultura Servo
Međunarodni centar za usluge u kulturi
Zagreb, Amruševa 5

adresa redakcije / redakcia adreso
Savez za esperanto Hrvatske
„Tempo"
YU-41000 Zagreb, Amruševa 5
tel. (041)'424-660

izlazi dvomjesečno/aperas 6-foje jare

cijena 1 primjerka / prezo de 1 ekzemp.
40.- din.

godišnja pretplata / jarabono
200.- din

„Tempo" primaju svi članovi SEH-a s uplaćenim članarinama za tekuću godinu.

Po mišljenju Republičkog sekretarijata za prosvijetu, kulturu i fizičku kulturu SRH, broj 2788/1-1980 od 16. 4. 1980. godine, glasilo Saveza za esperanto Hrvatske „Tempo" oslobođeno je poreza na promet proizvoda.

TEMPO

Nakon višemjesečne pauze „Tempo" je ponovo u vašim rukama, društvima i domovima.
Već je poznato da mnoge esperantske aktivnosti kulminiraju tokom ljeta, no ove ih je godine, čini se, bilo više nego obično, tako da mnoge nismo uspjeli ni zabilježiti u ovom broju pa ćemo nastojati to učiniti u slijedećim brojevima.
To je ujedno i dobar znak da pripreme za 1987. godinu intenzivno napreduju. Jedan od važnijih elemenata ovih priprema je i Zagrebačka metoda učenja esperanta koju su njeni autori i drugi suradnici, tokom ovog ljeta, s velikim uspjehom prezentirali u SAD, Brazilu, Francuskoj, Austriji, Mađarskoj i drugdje.
Napomenimo još da će uskoro krenuti u život i dugo očekivani časopis na esperantu „Ovo", za kojeg već postoji velik interes i u svijetu.

urednik

Post kelkmonata paŭzo „Tempo" denove estas en viaj manoj, en viaj E-societoj kaj en viaj domoj.
Estas ja konate ke multaj E-aktivecoj kulminas en somero, tamen, ŝajnas ke ĉi-jare oni aktivis pli ol kutime kaj pro tio pluraj okazaĵoj eĉ ne estas menciitaj en tiu ĉi numero de „Tempo", sed ni klopodos tion fari en la sekvantaj.
Tio estas bona signo ke la preparoj por 1987-a vigle progresas. Unu el la gravaj elementoj de tiuj preparoj estas La Zagreba Metodo de lingvo-instruado, kiun ĝiaj aŭtoroj kaj aliaj kunlaborantoj, kun granda sukceso prezentis dum lastaj monatoj en Usono, Brazilo, Aŭstrio, Hungario kaj alie.
Fine ni menciu ke baldaŭ aperos nova revuo en Esperanto „Ovo", pri kiu jam estas granda intereso en la mondo.

la redaktoro

ESPERLANDOJ SEN ESPERANTO

– Pri la naliancitaj landoj kaj Esperanto –

Plej multaj el la nealiancitaj landoj estas neevoluintaj landoj de la monda sudo. Tial ne estas strange ke en ili la E-movado estas malmulte evoluinta. Kvankam ĝuste tiuj landoj havas plej grandan bezonon je interlingvo, ĉar ĝuste en ili troviĝas plej multaj lingvoj (Hindujo kun 400, Afriko kun ĉirkaŭ 1500 lingvoj ktp.), tamen estas pluraj kaŭzoj kial ĝuste en ili tiu konscio estas plej malforta kaj sekve ankaŭ la kondiĉoj por starto de Esperanto plej malfacilaj. Jen tiuj kaŭzoj:

1. La plej grava kaŭzo estas ke la koloniisma tempo ne nur postlasis ekonomiajn sekvojn kaj dependecon sed ankaŭ spiritan sklavecon. Temas, nome pri tio, ke Eŭropanoj konstante konvinkadas la indiĝenojn ke ili ne havas historion, civilizon kaj eĉ ke iliaj lingvoj ne estas skribeblaj. Tial malmultaj landoj entute klopodas fari ordon en sia lingvistika mapo kaj alfabetigi la lingvojn de sia lando, tiel ke fine la homoj ekfrekventu siajn elementajn lernejojn en siaj gepatraj lingvoj. Preskaŭ tuta Afriko havas instrusistemojn en kiuj iliaj popoloj ekde elementa lernejo lernas en negepatra, eŭropa lingvo, ĉar neniu eĉ klopodas ion ŝanĝi en tio, malgraŭ ke ili sendependiĝis de la kolonilandoj antaŭ sufiĉe multa tempo. Eŭropanoj evoluigis filozofion kaj lingvistikon kiu asertas ke ĉiuj hindeŭropaj lingvoj havas unusolan historian fonton, unu pralingvon el kiu poste evoluis la tuta branĉaro da hindeŭropaj lingvoj. Ili havas sian historion. Ili havas sian unuan praulon, sekve temas pri iu „adama", dia lingvo. Aliaj lingvoj ne havas tiun sian antaŭulon kaj historion, sekve ili estas negravaj, sendiaj. Tiaj teorioj kondukis en ekstremaj kazoj al rasismaj konceptoj kiel tiu de aria raso de nazioj. Ĉiukaze, la eŭropanoj estas gravaj, oni nur devas decidi ĉu pli gravas la ĝermana, latinida aŭ slava grupo. Sub tia influo daŭre restas tuta Afriko, parto de Azio kaj indianaj popoloj de meza kaj suda Ameriko. Se ili ne konscias ankoraŭ ke iliaj lingvoj gravas kaj ke unue ili devas alfabetigi la proprajn lingvojn kaj eklerni en lernejoj ne en fremda lingvo, kiel ili konscius ke estas necesa iu internacia lingvo.

2. La dua kaŭzo ĉiukaze estas la ekonomia malriĉeco. Tiuj landoj plej multe ankoraŭ batalas por simpla vivteno, kontraŭ malsatmorto. Ili ne havas eblecon turismi, vojaĝi kaj senti la bezonon pri interlingvo. Eksterajn kontaktojn havas nur tre malmultprocenta socielito kiu instruiĝis en fremdaj lingvoj kaj fakultatoj, rilatas nur al la ekskolonia lando kaj sufiĉas al ili tiu lingvo, kiu cetere distingas ilin de la „popolaĉo"

kaj konfirmas ilian superan pozicion.

3. La tria kaŭzo estas la fakto ke en plejmulto el tiuj malriĉaj landoj ekzistas nur la elita plej supera socitavolo kaj la tute malriĉaj amasoj. Simple ne ekzistas meza tavolo de etindustriistoj, iom pli riĉaj agrikulturistoj kaj metiistoj. Ĝuste tiu ĉi tavolo plej ofte en ĉiu lando komencis evoluigi la E-movadon en eŭropaj landoj.

4. Pro la bezono kiel eble plej rapide evolui tiuj landoj antaŭ ĉio akceptas nur tiujn novaĵojn kiuj rekte kontribuas praktike al ilia evoluo, al ilia akiro de materia pli bona stato. Tial Esperanto estus akceptebla por ili se ĝi havus evoluintan literaturon el modernaj teknologiaj sciencoj el kiu ili povus lerni por rapide evolui ne devante uzi ekskoloniajn lingvojn por tio.

Tial el pli ol 100 landoj apartenantaj al la Movado de nealiancitaj landoj nur dudeko havas ian movadon aŭ movadeton, plej ofte startintan antaŭ malmulta tempo. Tie antaŭ ĉio estas Jugoslavio, certe la plej forta. Sekvas kelkaj landoj de Sudameriko kiel Kubo, Argentino, Peruo, Venezuelo ktp. En Azio antaŭas Irano. Poste Hindujo kaj Pakistano, Srilankao. En Afriko nur Madagaskaro havas iom pli longdaŭran movadon. Lastatempe evoluis pluraj landoj sed ĉie temas pri komencaj stadioj kiel Nigerio, Zambio, Ruando, Ebura Bordo, Zairio.

Nun kiuj estas la vojoj por fari pli rapidajn paŝojn tiusence?
Estas du ĉefaj vojoj:
a) Certaj praktikaj paŝoj kaj
b) Agado je politika nivelo de la Nealiancita Movado.

En A-parto denove ni havas du grandajn agadkampojn:

1. Fari agadojn per kiuj oni montros ke Esperanto helpas al tiuj landoj esti diskonigitaj en evolulandoj. Ekz. en la sfero de kulturo. Aranĝoj kiel tradicia agado de Kroatia Esperanto-Ligo (KEL) kun „Tagoj de kulturoj de nealiancitaj landoj" provokas grandegan pozitivan eĥon ĉe tiuj landoj. Eldonado de libroj el iliaj literaturoj (Eŭropo eldonis nur ĉi-jare du tiajn librojn: poemaron de A. Netto (Angolo) kaj Maltan antologion).

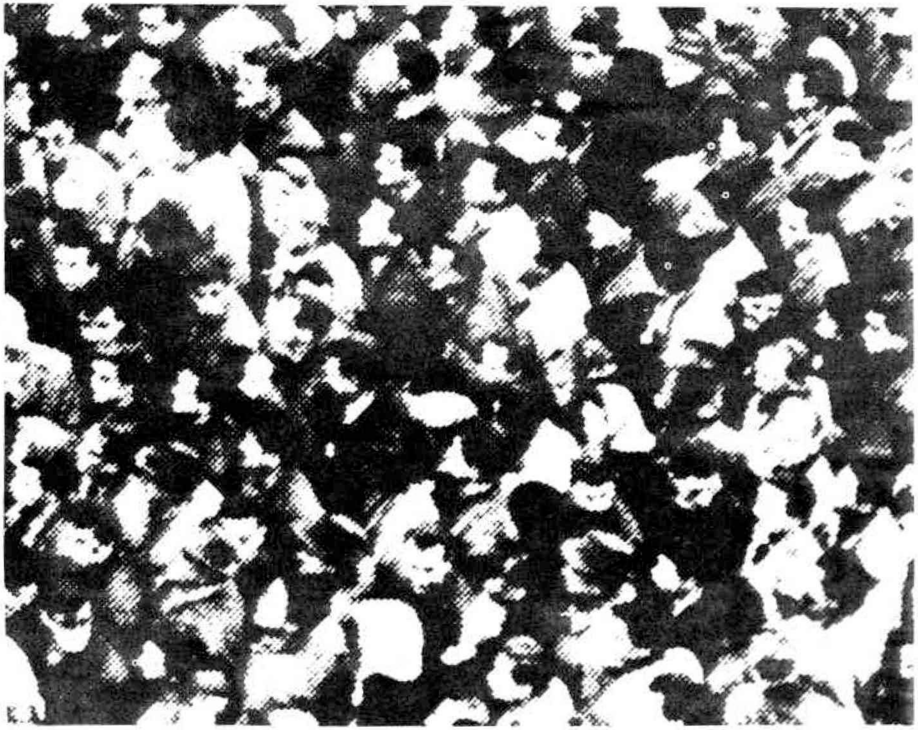
2. Agado inter studentoj de tiuj landoj en Eŭropo. Tie troviĝas grandegaj eblecoj en preskaŭ ĉiu universitata urbo. Speciale nun helpas la instruado laŭ la Zagreba metodo kies lernolibroj ekzistas jam en la franca kaj en la angla kaj baldaŭ estos ankaŭ en la hispana.

Fine, inter la plej gravaj praktikaj manieroj estas bona kaj serioza poresperanta agado en nia lando. Se Esperanto fariĝos signifa en nia lando kaj uzata en grandaj manifestaĵoj kiel Universiado, Ludoj sen limo, UNICEF-prezentaĵoj k.s. tion imitos nealiancitaj landoj kaj ekuzos Esperanton.
Sur la politika nivelo jam estas farataj certaj paŝoj. Plej multe faris Tibor Sekelj. Li jam intervjuis multajn ambasadorojn de nealiancitaj landoj por testi ilian opinion pri Esperanto. Li kiel reprezentanto de UEA kontaktis jugoslavian registaron por ke ĝi faru certajn komencajn proponojn al la Nealiancita Movado. Tio eĉ okazis. Unua tia propono jam iris al la Kultura Komisiono de Nealiancitaj landoj. Ĝi ne estis sufiĉe bone preparita kaj oni prokrastis la decidon. Tial ĝi denove iros al tiu komisiono en tiu ĉi jaro rekomendante la uzon de Esperanto en kulturaj kaj edukaj kontaktoj. Estas fondita Komisiono de UEA por kontakto kun la Nealiancita Movado (NM). Oni eldonas plurajn dokumentojn en la angla kaj franca por konvinki la politikistojn. En Vojvodino (Jugoslavio) ni planas konferencon de ministroj de edukado de NM pri Esperanto. Oni povas stimuli tiujn registarojn montrante

kion faras Eŭropa Komunumaro esplorante Esperanton por la uzo kiel pontlingvo en informtransportado ktp.

Ĉiukaze oni devas esti konscia ke ĉio tio estos longdaŭra procedo kaj ke la rezultoj ne povas esti rapidaj kaj spektaklaj. Tamen, tiu kampo estas plugenda, ĉar ĝi estas la plej fruktodona, ankoraŭ ĝis nun neniam plugita.

Zlatko Tišljar

NESVRSTANE ZEMLJE NA SVJETSKOM ESPERANTSKOM KONGRESU

Tokom 69. Svjetskog kongresa esperantista, održanom u srpnju ove godine u Vancouveru (Kanada), predstavnici iz nesvrstanih zemalja sastali su se dva puta i diskutirali o daljnjem širenju esperanta u tim zemljama. Sastancima je predsjedavao Tibor Sekelj iz Jugoslavije. Komisija Svjetskog saveza za esperanto za suradnju s pokretom nesvrstanosti je predložila da se razmotri mogućnost održavanja Svjetskog kongresa esperantista 1990. godine u Najrobiju, te da se tokom slijedećih šest godina maksimalno ulože napori kako bi se ojačao esperantski pokret u tom dijelu svijeta.

KUMROVEC – TRADICIONALNA SMOTRA MLADIH ESPERANTISTA

19. maja je u Kumrovcu održana tradicionalna smotra kulturnog stvaralaštva mladih esperantista i susret sa omladinom Slovenije kao doprinos obilježavanju Dana mladosti. Sudjelovalo je 150 mladih iz Varaždina, Osijeka, Rijeke, Siska, Vrbovca, Čakovca, Zagreba, Ljubljane i Maribora. U dvorani osnovne škole u Kumrovcu prikazan je kulturno-umjetnički rad mladih esperantista u dva dijela. U jutro su nastupili mlađi sudionici s kraćim scenskim prikazima (igrokazi, recitali, pjevanja, zbor, recitacije) a poslije podne smo vidjeli ozbiljnije teatarske i lutkarske predstave. U prijepodnevnom dijelu nastupale su grupe iz Siska, Rijeke, Zagreba, Maribora i Vrbovca. Posebno se istakao dječji zbor osnovne škole iz Rijeke vrlo kvalitetnim zbornim nastupom na esperantu te omladinska grupa iz Maribora recitalom za koji su sami pripremili i tekstove i muziku. U popodnevnom dijelu vidjeli smo kazališnu predstavu „60" varaždinske esperantske grupe, „Stilske vježbe" zagrebačkog SEK-a i lutkarsku predstavu „Nebeski gnjev" omladinske esperantske grupe iz Siska. Sve su tri predstave pokazale visok stupanj amaterskog zalaganja. Pokazan je i dio video-produkcije zagrebačkog SEK-a (snimak „Gastamo"), te izvodi iz televizijskih emisija o SEH-u.
Susret je iskorišten i za korisne razgovore između predstavnika SEH-a i Slovenskog esperantskog saveza.

KVIZ O NESVRSTANOSTI – ĐURĐEVAC

Tema ovogodišnjeg kviza o nesvrstanosti bila je povijesna, politička i jezična situacija u zemljama osnivačima pokreta nesvrstanosti. Kviz je održan u Đurđevcu 23. 06. 1984. uz sudjelovanje osam ekipa: Križevci, Žabno, Velika Gorica, Petrijevci (Osijek), Varaždin, Bjelovar, Pitomača i Đurđevac. Pobijedili su takmičari iz Križevaca, druga je Pitomača, treće Žabno, a četvrta Velika Gorica. Tri prvoplasirane ekipe dobile su novčane nagrade i knjige, a četvrta knjige.
Svi takmičari imali su besplatan ručak i večeru, a mogli su pratiti i priredbe „Picokijade". Natjecatelji su ove godine pokazali vrlo dobro znanje što objašnjavaju činjenicom da su materijali pripremljeni i dostavljeni na vrijeme i što su pitanja postavljana isključivo iz materijala. Znanjem je ugodno iznenadila ekipa iz Velike Gorice koju su sačinjavali učenici 6. razreda osnovne škole. Oni su bili najmlađi natjecatelji u Đurđevcu i njihovo četvrto mjesto je stoga vrlo ugodno iznenađenje.
Takmičenje je pratio žiri koji su činili: predstavnici RK SSRNH, RKSSOH, SEH i OK SSOH Đurđevac. Pokrovitelj natjecanja bila je i ove godine Komisija za međunarodnu suradnju RKSSRNH.

MEĐUNARODNA ESPERANTO–BRIGADA

SORA „Bujština 84" ubraja se među šest omladinskih akcija na kojima radi i međunarodna omladinska radna esperanto-brigada „Ivo Lola Ribar". Ovu brigadu osnovao je Savez za esperanto Siska, a pokrovitelj je OKSSOH Sisak. Brigada je oformljena prvi put ove godine. Pored toga što je to mlada brigada (po stažu), aktivna je i postiže primjerne rezultate na radilištu i u društvenim aktivnostima. Komandant brigade je sisački esperantist Željko Matagić, a brigadu čine brigadiri iz Siska, Novog Pazara, Zenice, Banja Luke i sedam esperantista iz Poljske. Ukupno ima 45 brigadira, od toga petnaest djevojaka. Brigada izdaje svoje informativne novine, a održala je i uspjelu brigadirsku večer.
U sklopu Omladinske političke škole, brigadu je posjetio narodni heroj Franjo Knebl, koji je govorio brigadirima o formiranju i djelovanju sisačkog Prvog partizanskog odreda.

Miodrag Dobrić

PŠ FAŽANA – PRIJEDLOG ZA BOLJE INFORMIRANJE I OBRAZOVANJE KADROVA

Aktivisti SEH-a boravili su u Političkoj školi SSOH Fažana od 25. do 30. 06. ove godine. Radna grupa SEH-a koju su činili predstavnici esperantskih društava i klubova iz Bjelovara, Karlovca, Kutine, Splita, Varaždina i Zagreba aktivno je sudjelovala u svim programima škole. Grupa je izradila prijedlog novog načina informiranja u SEH-u, program osposobljavanja kadrova, kreirala neke od kulturnih aktivnosti kojima su obogaćivani večernji sati boravka u školi. Organiziran je i tečaj esperanta, ali je odaziv ostalih polaznika bio malen zbog opterećenosti obaveznim programima. Na način rada u Političkoj školi naši su polaznici izrekli dosta primjedbi. Aktivisti Ferijalnog saveza, Saveza izviđača, Narodne tehnike, Crvenog križa, Saveza za esperanto Hrvatske i Muzičke omladine zajedno su slušali predavanja u prijepodnevnim satima, dok se poslije kratkog odmora poslije podne radilo u grupama, ali svaka društvena organizacija za sebe. Rezultat toga je nedovoljno međusobno poznavanje i slaba suradnja.

LOGOROVANJE U MAĐARSKOJ

Od 02. do 12. kolovoza 1984. mladi esperantisti iz Kutine (pod vodstvom M. Belošević) boravili su na esperantskom logorovanju u Pionirskom gradu Csilleberc u Budimpešti. Na logorovanju je sudjelovalo ukupno 130 mladih esperantista, većim dijelom iz Mađarske, Poljske i DR Njemačke.

SAVJETOVANJE STUDENTSKIH ESPERANTSKIH KLUBOVA

U Tuzli je 26. i 27. svibnja održano savjetovanje studentskih esperantskih klubova Jugoslavije. Sudjelovali su predstavnici klubova iz Zagreba, Banja Luke, Sarajeva i Tuzle te niz durgih općih esperantskih društava. Tema savjetovanja je bila vezana uz zadatke i načine djelovanja, informiranje te međusobnu suradnju studentskih esperantskih organizacija. Odlučeno je da se slično savjetovanje ponovi u Zagrebu.

EKSPERIMENTIRANJE PO ZAGREBAČKOJ METODI SE NASTAVLJA

Zagrebačka metoda se sve više afirmira u svijetu. Nakon međunarodnog trodnevnog eksperimenta u Zagrebu početkom maja, zagrebački sudionici eksperimenta (sedmoro srednjoškolaca) pozvani su na uzvratni nastavak učenja u Judenburg (Austrija). Na nastavku, koji je održan od 2-4. VI 1984. u srednjoj ekonomskoj školi u Judenburgu, pređen je drugi dio gradiva i održan završni ispit koji su uspješno položili svi sudionici (7 Zagrepčana i 8 Judenburžana). Osim učenja boravak je bio ispunjen mnogim zabavnim i turističkim sadržajima u okviru kojih se razvilo snažno drugarstvo među sudionicima (treba reći da su Zagrepčani stanovali u kućama austrijskih domaćina, također polaznika tečaja). To je dovelo i do daljnjih spontanih kontakata, tako da je dio mladih iz Austrije kasnije zajedno s našima boravio i na Jadranu.

Rezultati ovog eksperimenta zacrtali su pravac daljnjeg razvoja metode i suradnje na tom planu s Austrijom i Mađarskom. Austrijsko izdanje udžbenika je upravo izašlo iz štampe, a uskoro će i englesko. Sklopljen je i ugovor s mađarskim savezom koji će udžbenik izdati početkom 1985. godine. U pripremi su i talijansko i francusko izdanje.

AKTIVNOST PREDSJEDNIŠTVA SEH

U periodu od skupštine do kraja lipnja Predsjedništvo SEH imalo je izrazito živu aktivnost. Održalo je 3 sjednice od kojih jednu zajedničku s predsjedništvom RK SSOH u pripremi tematske konferencije RK SSOH upravo o pitanjima društvenih organizacija. Članovi predsjedništva i delegati imali su niz sjednica u okviru zadataka iz programa rada za ovu godinu. Sudjelovali su na tematskoj konferenciji RK SSOH 14. VI, na više sastanaka u vezi obaveza prema Skupštini igara na sreću, obavljeni su razgovori sa predstavnicima Republičkog restauratorskog zavoda u vezi izrade dokumentacije za Omladinski međunarodni centar Lukavec, sudjelovali su na skupštini JEL-a u Skopju, gdje je prihvaćen prijedlog da se Zagreb kandidira za TEJO kongres 1986. Održani su i razni sastanci u vezi Univerzijade i TEJO-kongresa u GK SSOH Zagreb, u GK SSRN Zagreb i Turističkom savezu Zagreba. Održane su konzultacije u Sarajevu u vezi kolektivnog članstva JEL-a te u Ljubljani u vezi školske politike. Održano je niz sastanaka u vezi zajedničkih akcija sa Ferijalnim savezom, Savezom izviđača i Savezom pionira Hrvatske. Delegati saveza upućeni su na svjetske kongrese UEA (Vankuver), TEJO (Swanwick) i SAT (Bordeaux). Članovi predsjedništva predstavljali su SEH i na više republičkih manifestacija održanih u to vrijeme (Osijek, Slavonski Brod, Kumrovec, Đurđevac).

IZLOŽBA SLIKA HUGA LANDHEERA NA PLITVIČKIM JEZERIMA I U ZAGREBU

U spomen-domu 6. ličke divizije „Nikola Tesla" 10. 08. ove godine otvorena je stalna izložba djela Huga Landheera. Ovaj poznati nizozemski slikar i borac protiv fašizma poklonio je 45 svojih ulja na platnu našoj zemlji posredstvom Saveza za esperanto Hrvatske.

Izložbu je otvorio drug Đoko Jovanić. Otvorenju je prisustvovao i počasni konzul Nizozemske za Hrvatsku, te niz drugih suradnika i gostiju Nacional-

nog parka Plitvička jezera.
Ovoj je izližbi prethodilo izlaganje Landheerovih djela u Galeriji Lotrščak u Zagrebu u lipnju ove godine. Tom su prilikom slikar i njegova supruga posjetili našu zemlju. Gospođa i gospodin Landheer bili su gosti Radne organizacije Nacionalnog parka Plitvička jezera i Saveza za esperanto Hrvatske. Oni su za svog dvotjednog boravka u našoj republici posjetili mnoga mjesta od historijskog i kulturnog značaja, a primili su ih i drugarica Neda RITZ, podsekretar u Republičkom komitetu za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu, te predstavnici Turističkog saveza Zagreba.
Generalni direktor Nacionalnog parka Plitvice uručio je gospodinu Landheeru plaketu Nacionalnog parka koja se dodjeljuje pojedincima zaslužnim za razvoj i napredak ovog prirodnog bisera naše zemlje.

POTPREDSJEDNIK T E J O RAZGOVARAO U RK SSOH

Krajem kolovoza u Zagrebu je boravio potpredsjednik Svjetskog omladinskog esperantskog saveza (TEJO), Martin Hase iz SR Njemačke. Cilj njegova posjeta je bio da obavi više razgovora o budućoj suradnji SEH i TEJO te da ispita tehničke i druge uvjete za eventualno održavanje kongresa TEJO 1986. godine u Zagrebu. U vezi s tim imao je više razgovora sa predstavnicima SEH-a i IKS-a, te je posjetio Studentski kompleks „Sava" i više predstava PIF-a. 30. VIII primljen je u zgradi DPO u Republičkoj konferenciji SSOH. Primila ga je Biserka Vrbek, član predsjedništva RK SSOH. U razgovoru je iznešeno da TEJO računa na ozbiljnu suradnju sa svojom jugoslavenskom sekcijom, a posebno s republičkim organizacijama u BiH i Hrvatskoj u naredne 3-4 godine. 1985. godine održat će se TEJO-seminar o zadrugarstvu i mladima u Sarajevu kao doprinos Godini omladine, 1986. će se vjerojatno održati TEJO-kongres u Zagrebu, a 1987. godine, na stotu godišnjicu esperanta manifestacija „100 godina esperantske kulture".
Bilo je riječi i o intenziviranju omladinskog rada u Godini omladine 1985.

ZNAČAJNA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA U VARŠAVI

Na inicijativu Poljskog esperantskog saveza sazvana je međunarodna konferencija na temu „Strateški zadaci esperantskog pokreta". Konferencija je održana u Varšavi od 24-28. aprila 1984. sa pedesetak sudionika iz petnaestak zemalja. Bili su tu značajniji rukovodioci esperantskog pokreta danas i niz najpoznatijih stručnjaka s područja esperantologije, historije i sociologije. Među njima su predsjednici Svjetskog esperantskog saveza (UEA), G. Maertens i Svjetskog omladinskog esperantskog saveza (TEJO), Jan Jackson, predstavnici esperantskih institucija u Poljskoj, Mađarskoj, Švicarskoj, Zapadnoj Njemačkoj i Jugoslaviji. Jedinu profesionalnu ustanovu u Jugoslaviji, IKS, zastupao je Zlatko Tišljar, a uz njega prisutni su bili još Milena Grgić i Jozo Marević. Z. Tišljar je iznio referat „Uloga esperantskog pokreta u svjetskom progresu", a J. Marević o pedagoškim vrijednostima učenja esperanta. Dvadesetak vrlo vrijednih studija i žive diskusije u vezi njih sigurno će udariti temelje za strategiju esperantskog pokreta u narednoj bližoj budućnosti. Posebno je značajno da se radi o strategiji na bazi znanstvenih analiza sadašnjeg pokreta upravo u važnom periodu pred stogodišnjicu esperanta.

„GRGUR 84" – JUGOSLAVENSKI OMLADINSKI CENTAR

Na otoku Sveti Grgur, između Krka i Raba, četrdesetak je omladinaca (u prvoj smjeni od 10-25. srpnja) pripremalo uvjete za smještaj i rad učesnika nove ORA-e, koja bi slijedeće godine trebala započeti radove na preuređenju objekata i uređenju okoliša. Na taj način bio bi stvoren novi jugoslavenski omladinski centar. Uz zagrebačke studente koji su vršili stručne pripremne radove i članove ronilačkog kluba iz Beograda, u sastavu ovog radnog kampa sudjelovali su i predstavnici Ferijalnog saveza, Narodne tehnike i Saveza za esperanto. Prvi radni doprinos izgradnji novog omladinskog centra u ime mladih esperantista dao je Željko Gubijan, član esperantskog društva „GE" iz Vrbovca.

KONGRES ŽELJEZNIČARA ESPERANTISTA

Na crnomorskoj „Sunčanoj obali" (Slančev brjag) kod Burgasa (Bugarska) održan je od 12. do 18. svibnja 36. kongres Međunarodnog saveza željezničara esperantista (Internacia Fervojista Esperanto Federacio – IFEF). U radu je sudjelovalo 860 učesnika iz 23 evropske zemlje, Japana i SAD-a. Iz naše zemlje bilo je prisutno 24-oro, od toga 14 iz Zagreba.
Na stručnim sjednicama obavljen je veoma koristan posao u pogledu definitivnog usklađivanja stručne terminologije, uređivanja časopisa „Internacia fervojisto" (Međunarodni željezničar) i sl. U spomenutom časopisu (br. 3/1984) objavljeni su zahvaljujući esperantu uvjeti rada i umirovljenja željezničara u većini evropskih zemalja i Japanu.
Sva sredstva javnog informiranja – novine, radio, televizija, prikazivala su opširno rad kongresa što dokazuje veliki interes koji je poklonjen toj međunarodnoj manifestaciji.
U cilju stručnog usavršavanja u modernizaciji željezničkog transporta željezničari će i u buduće pomoću međunarodnog jezika esperanta izmjenjivati korisna iskustva u daljnjem razvoju međunarodnog željezničkog prometa.
37. IFEF-kongres održat će se od 17. do 23. svibnja 1985. godine u gradu Vejle (Danska), a za 38. kongres 1986. godine prihvaćen je prijedlog da domaćini kongresa budu željezničari Jugoslavije.

Tea Ružić

IN MEMORIAM

DAVOR DORŠIĆ (1945–1984)
28. travnja u Münsteru (SR Njemačka) je nenadano preminuo Davor Doršić. Davor je bio vrlo aktivan zagrebački esperantist i talentirani glumac Dramske grupe SEK-a iz Zagreba. Bio je predsjednik Studentskog esperantskog kluba u Zagrebu i Saveza esperantske omladine Hrvatske. Kao vrlo cijenjen neurokirurg radio je i živio tokom posljednjih deset godina u SR Njemačkoj. Napisao je više stručnih knjiga i surađivao s Međunarodnim udruženjem liječnika esperantista.

kalendaro 84

OKTOBRO

12–14. 20-a KATALUNA KONGRESO DE ESPERANTO en Olot, Hispanio Informoj ĉe: Llibert Puiggen, pk 290, Sabadell (Katalunio)Hispanio.

13–14. LABOR-KUNVENO DE STUDENTOJ ESPERANTISTOJ EL JUGOSLAVIO,– Zagreb. Informoj ĉe: Studenta Esperanto-Klubo, Amruševa 5/1, 41000 Zagreb.

14–20. INTENSIVA KURSO DE ESPERANTO POR AŬSTROJ KAJ SLOVENOJ – Tainach/Tinje, Aŭstrio. Aliĝoj al:Bildensheim,Sodalitas, A-9121 Tainach/Tinje, Aŭstrio.

20–25. BALKANA KONGRESO DE ESPERANTO – Atena, Grekio. Aliĝoj al: LKK (HEA), Ag. Meletiu 54, Athina TT 814, Grekio.

NOVEMBRO

24–25. FESTIVALO DE TEATRO KAJ KANZONO – Paris. Informoj ĉe: UFE, 4 bis rue de Cerisaie, F-75004 Paris, Francio.

29.11.-2.12. VIDEO-FILMO-FOTO FESTIVALO – Pula, Jugoslavio. Hotelo „Belvedere". Restadkostoj + ekskurso 3900.-din. Aliĝoj al: IKS, Amruševa 5/1, 41000 Zagreb.

DECEMBRO

27.12.–3.1. 28-a INTERNACIA SEMINARIO – Wetzlar, FR Germanio. Temo: Japanio. Prezo Ĉ. 200 GM. Aliĝoj al: E. Kuhl-Kruse, Mathildenstr. 73, D-2800 Bremen 1, FRG.

Oni eldonis ĉi-supran tri-koloran afiŝon en la formato 20x30 cm. Vi povas laŭpete senpage ricevi ĝin ĉe IKS/SEH, Amruševa 5/1, Zagreb.
Samaspektan sed pligrandformatan afiŝon, 30x50 cm , oni povas aĉeti je 30.- din po ekzemplero.

RADIO PROGRAMI NA ESPERANTU

Radio je vrlo praktičan i najsavršeniji medij javnog komuniciranja. On je postao dio naše svakodnevnice. U ovom napisu želimo vas upoznati s mogućnostima slušanja raznih programa na esperantu, jer niz radio-stanica danas u svijetu emitira redovne emisije na međunarodnom jeziku. Osim što takve emisije pružaju osvježenje i održavaju „kondiciju" znanja jezika, one često donose i niz zanimljivih i korisnih novosti i saznanja iz esperantskog pokreta. Neke od tih radio-stanica možete bez većih problema „hvatati" običnim kućnim radio-aparatima, no za neke od njih, koje su vrlo udaljene, potrebno je više truda, antena i kvalitetnih radio-uređaja.

Evo podataka:

RADIO ZAGREB . . . . UTORKOM

Radio Zagreb na svom I programu već više od 30 godina emitira „EMISIJU ZA ESPERANTISTE". Emisiju možete slušati redovno svakog utorka u 23,45 sati. Emisija je na esperantu i traje 15 minuta. Redakcija rado objavljuje priloge slušalaca.
Valna dužina: 262 m / 1143 kHz

RADIO POLJSKA . . . . SVAKODNEVNO

U svojih šest svakodnevnih emisija Radio Poljska (Radio Polonio) — Varšava emitira: novosti, komentare o poljskim i međunarodnim događajima, zatim sociološko-ekonomske, naučno-tehničke, kulturne, književne, glazbene programe, teme iz esperantskih časopisa, Esperanto-ekspres, Radio forum, Koncert po željama slušalaca itd.

06,30–07,00	1,27 m / 7270 kHz; 48,90 m / 6135 kHz; 50,04 m / 5995 kHz; 200 m / 1503 kHz.
12,00–12,25	31,50 m / 9525 kHz; 41,99 m / 7145 kHz
16,30–16,55	31,01 m / 9675 kHz; 41,18 m / 7285 kHz
17,30–17,55	41,18 m / 7285 kHz; 49,22 m / 6095 kHz
20,30–21,00	41,18 i 49,22 m
22,30–22,55	41,18 m, 47,22 m, 50,04 m, 200 m

RADIO PEKING. . . . . SVAKODNEVNO

12,00–12,30	30,43 m / 9860 kHz
14,00–14,30	19,81 m / 15145 kHz
21,00–21,25	30,11 m / 9965 kHz; 32,03 m / 9365 kHz; 40,16 m / 7470 kHz

OSTALE RADIO–STANICE

06,00–06,14	četvrtak	Radio Vatikan	186 m / 1611 kHz; 48,00 m / 6250 kHz; 31,17 m / 96,25 kHz; 25,61 m / 11715 kHz; 22,55 m / 11740 kHz; 19,84 m / 15120 kHz.
06,45–06,57	nedjelja	ORF Austrija	49 m / 6155 kHz
10,45–10,57	nedjelja	ORF Austrija	49 m / 6155 kHz
19,00–19,10	poned./ četvr./ subota	SRI, Bern Švicarska	31,46 m / 9535 kHz; 48,66 m / 6165 kHz; 75,28 m / 3785 kHz
20,00–20,09	nedjelja	Radio Vatikan	196 m / 1530 kHz; 48,27 m 6190 kHz; 48,00 m / 6250 kHz; 41,38 m / 7250 kHz; 31,17 m / 9625 kHz; 31,10 m / 9645 kHz.
21,00–21,20	subota	RAI, Rim Italija	31,33 m / 9575 kHz; 41,15 m / 7290 kHz; 41,24 m / 7275 kHz.
21,30–21,40	poned./ četvr./ subota	SRI, Bern, Švicarska	31,46 m / 9535 kHz; 48,66 m /6165 kHz; 75,28 m / 3985 kHz.

Radio emisije na esperantu su jedan od najredovitijih kontakata s govornim jezikom za mnoge esperantiste. No, želimo vas upoznati da nije dovoljno samo slušati, potrebno je ponekad i pismom se obratiti radio-stanicama, jer emisije, njihov život, trajanje i sadržaj često ovise upravo o reakcijama slušalaca. Zbog toga objavljujemo adrese pojedinih radio-stanica:

Radio Polonia, Esperanto, p.k. 46, PL–00-950 Warszawa, Poljska
Radio Peking, Esperanto, Beijing, Kina
Radio Roma, Esperanto, p.k. 300, I–00100 Roma Centro corr., Italija
Radiovaticana, Esperanto, Piazza Pia 3, I–00193 Roma, Italija
Svisa Radio Internacia, Esperanto, CH–3000 Bern 15, Švicarska
Radio Zagreb, Esperanto, Jurišićeva 4, 41000 Zagreb, Jugoslavija

U ovom smo napisu naveli samo najveće radio-stanice čiji programi se više-manje mogu čuti u našoj zemlji.

SEH

ZVJEZDANO SELO „MOSOR"

SPLIT

Omladinski kamp Zvjezdano selo „Mosor" je višenamjenski kamp-prostor — za esperantiste, astronome, izviđače, pokret „Nauka mladima", mlade tehničare i ostale. Kamp se nalazi na oko 700 m. nadmorske visine u lijepoj borovoj šumi, udaljen od mora 10 minuta autom. U okviru predviđenog prostora će djelovati: ispitna stanica za prirodno starenje materijala, ispitni vodovod, solarna stanica, ispitni plastenik, solarni ispitni sistem za grijanje plastenika. U okviru ZVJEZDANOG SELA bit će i protupožarna stanica te tereni za zdravstvenu rekreaciju i sport.
U izgradnji su: astronomski opservatorij, zvjezdana staza, meteorološka stanica, poetska radionica, likovna kolonija i drugi objekti. U okviru ZVJEZDANOG SELA izgrađeni objekti u stilu s prirodnom sredinom bit će ponuđeni učesnicima u izgradnji, da za sebe urede objekte u stilu svoje zemlje.
Esperantistima će biti omogućeno da si urede jednu ili dvije kućice za stalne potrebe esperantista. U okviru kompletnog objekta postojat će mogućnost organiziranja većih skupova — kongresa.
Radi ostvarenja višegodišnjeg projekta ZVJEZDANOG SELA „MOSOR" i njegovih objekata, bilo je potrebno opredjeliti se za trajne radne akcije. Budući da su objekti gotovo u cjelosti namijenjeni mladima, logično je, da ih mladi za sebe i grade. Time se vrši korisna masovna edukacija budućih korisnika ZVJEZDANOG SELA. Sva dosadašnja iskustva potvrđuju to opredjeljenje. Akcije su održavane u toku ljetnih mjeseci u tri smjene, a na njima je sudjelovala omladina iz Splita i iz drugih krajeva. Brigade su bile sastavljene većim dijelom od članova Narodne tehnike, esperantista, izviđača i ostalih organizacija. Napomenimo i to da su se u sve tri smjene održali tečajevi esperanta za brigadire.

Esperantski klub „Bratstvo i jedinstvo", Split

60 GODINA ESPERANTSKOG DRUŠTVA

VARAŽDIN

Povodom 60-godišnjice rada i djelovanja svog društva varaždinski su esperantisti od 27–31. 08. 1984. godine organizirali u svom gradu „TJEDAN ESPERANTA". Tako je u ponedjeljak, 27. 08. otvorena izložba o povijesti i radu društva te održano predavanje o esperantskoj književnosti u prostorijama Dječje banke (gdje se odvijala većina programa). U utorak je održano predavanje o značaju esperanta u današnjem svijetu, a u srijedu je u kazališnoj dvorani održana predstava „Lijepa tuga" koju je na esperantu izvelo „Kazalište bez konca" iz Montreala (Kanada). U četvrtak je održana projekcija esperantskih filmova, a u petak su na svečanoj sjednici podijeljene diplome-zahvalnice zaslužnim članovima društva.

PULA

Esperantisti Pule su ljetos ugostili osmero esperantista iz Poljske, koji su u okviru esperantske brigade sudjelovali na SORA „Bujština '84". Pulski i poljski esperantisti se nadaju ostvariti i daljnju svestraniju međusobnu suradnju.

SLAVONSKI BROD

Na tradicionalnom 5. susretu esperantista Slavonije, Baranje i Srema održanom 16-17. lipnja 1984. godine u Slavonskom Brodu, okupilo se preko stotinu esperantista iz Novog Sada, Zagreba, Splita, Osijeka, Vinkovaca, Kutine, Križevaca, Đakova i drugih mjesta.
Susret je održan u znaku dvaju značajnih jubileja: 55. godišnjice rada esperantskog društva Slavonski Brod i 60. godišnjice esperantskog pokreta u Slavonskom Brodu tj. prvog tečaja esperanta koji je vođen u Radničkom domu, mjestu gdje je održan i ovogodišnji susret. Susret je otvorio drug Stjepan Rajković, predsjednik OK SSRNH, a diskusiju na radnu temu „Nesvrstanost i esperanto" je otvorio i vodio Zlatko Tišljar, član komisije UEA za kontakte sa nesvrstanim zemljama.
Nakon ručka, sudionici 5. susreta posjetili su SOUR „Jasinje" i degustirali poznata jasinjska vina. Kulturno-zabavni program u Brodu je bio izuzetno bogat. Na esperantu su se pjevale operne arije, zabavne pjesme, izvela kazališna predstava i veseli skeč. Gosti su bili članovi HNK iz Osijeka, umjetnici pod vodstvom Ivanke Ivanović, članovi kazališne grupe SEK-a iz Zagreba, članovi muzičkog sastava iz Kutine, a ljepotu i bogatstvo slavonskog folklora prikazali su članovi KUD „Tonča Findrih" iz Bukovlja i Vranovaca, sela blizu Broda.
Sutradan, u nedjelju, sudionici 5. susreta posjetili su rodnu kuću i spomen-park Đure Đakovića u Varošu i galeriju Ivana Meštrovića u Vrpolju.
Samo održavanje susreta u Slavonskom Brodu puno je pridonijelo širenju esperanta u Brodu i upoznavanje građana sa idejom i pokretom, a pogotovo propagandna aktivnost koja je pratila organiziranje susreta. Po gradu su se svugdje mogli vidjeti pla-

kati s pozivom na susret, radio Slavonski Brod i „Brodski list" opširno su javljali o susretu, a mladići i djevojke iz Kutine prednjačili su pjesmom koja se čula na ulicama Broda.
U povodu održavanjua susreta, brodski esperantisti izdali su koverte, bedževe i zastavice sa natpisom na hrvatskosrpskom i esperantu — 5. susret esperantista Slavonije, Baranje i Srijema, Slavonski Brod.

PORUKA SUDIONIKA 5. SUSRETA ESPERANTISTA SLAVONIJE, BRANJE I SREMA

1. Pokret nesvrstanih zemalja i esperantski pokret u zemlji i svijetu ostvaruju i bore se za iste ciljeve — za ravnopravne političke, privredne, društvene i kulturne odnose među svim zemljama i narodima svijeta. Boreći se i za ravnopravne odnose na jezičnom planu, esperantski pokret usmjeruje nove napore za uvođenje međunarodnog jezika esperanta kao službenog jezika u pokretu nesvrstanih. U tom smislu podržavamo nastojanja Saveznog sekretarijata za inozemne poslove koji u okviru svoje Komisije za odnose s nesvrstanim zemljama na području prosvjete i kulture pokušava ostvariti spomenuti cilj.

2. Pozdravljamo i podržavamo napore Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu, SR Slovenije, da od ove jeseni na Pedagoškoj akademiji u Ljubljani započne studij međunarodnog jezika esperanta, jer će se tako stvarati neophodan stručni kadar za podučavanje esperanta u osnovnim i srednjim školama u Jugoslaviji.

3. Predlažemo Jugoslavenskom institutu za novinarstvo u Beogradu da u suradnji s Jugoslovenskim savezom za esperanto razmotri mogućnost uvođenja međunarodnog jezika esperanta u nastavni plan i program novinarske škole, posebno za polaznike iz nesvrstanih zemalja. Na taj način riješio bi se problem osposobljavanja stručnih kadrova za nesvrstane zemlje.

4. Podržavamo dosadašnja nastojanja na prezentiranju kulture nesvrstanih zemalja, u izdavačkoj djelatnosti i u drugim vidovima međusobne suradnje gdje je esperanto poslužio kao jezik — most prijateljstva između Jugoslavije i nesvrstanih zemalja (Malta, Kuba, Bolivija...). Takve akcije treba i dalje poduzimati i obogaćivati novim kulturnim sadržajima.

5. Esperantska društva u većim mjestima gdje ima studenata iz nesvrstanih zemalja treba da osposobljavaju te studente za buduće aktiviste esperantskog pokreta u svojim zemljama.

6. Predlažemo Savezu za esperanto Hrvatske da organizira i koordinira rad esperantske kulturno-umjetničke trupe („varijete u gostima") koja bi realizirala jedan svoj zajednički program na esperantu u raznim mjestima naše zemlje pa i u inozemstvu. To tim prije što već postoje uvježbani solisti HNK iz Osijeka, dramska grupa Esperantskog studentskog društva iz Zagreba, dječji esperantski zbog iz Županje, glazbeni sastav iz Kutine, te esperantski književni stvaraoci.

utile kaj interese

RADIO POLONIA – 25 GODINA NA ESPERANTU

Radio Polonia (Varšava) emitira svakodnevno emisije na esperantu već 25 godina. Ukupan broj emitiranih emisija je do 14. 04. 1984. iznosio samo 25.000. Danas ova radio-stanica svakodnevno emitira 6 zasebnih emisija (podatke o vremenu i valnim dužinama možete naći u napisu o radio programima na esperantu, objavljenom u ovom broju „Tempa").

VIRINOJ KAPABLAS

En sveda urbo Gotenburgo okazis en 1984-05-03.-06. idea kaj komerca foiro kun moto „Virinoj kapablas". En la forio partoprenis pli ol 200 instancoj, entreprenoj kaj organizoj. Inter ili ankau KVA (Komisiono pri virina agado, kadre de UEA) sub la gvido de s-ino Martha Andreasson. Virinan kapablon en la kampo de internacia lingvo reprezentis unu Bulgarino, Japanino kaj Spomenka Štimec el Zagreb (Jugoslavio), kiu prezentis la Zagreban instrumetodon.
Pli ol 100 vizitantoj de la foiro aĉetis E-informilon kaj anoncis sin por kursoj. KVA estas kontenta kun la rezulto. Eldonita estas ankaŭ glumarko (vidu apudan represon) kiu estas mendebla ĉe s-ino Andreasson, S-425 90 Hisingskorra, Lilla Tolsered pl. 2265, Svedio.

SVJETSKI KONGRES ESPERANTISTA 1986. U PEKINGU

Rukovodstvo Svjetskog saveza za esperanto (UEA) je nedavno jednoglasno donijelo dugo očekivanu i strateški važnu odluku da se 71. Svjetski kongres esperantista (UK) održi u Pekingu (Kina), od 26.07. do 02.08. 1986. godine.

ESPERANTISTI SRI LANKE

Esperantska grupa koja djeluje u Colombu (Sri Lanka) ima 42 člana. Oni su ove godine organizirali izložbu o esperantu u svome gradu a vode i tečaj esperanta u gradskoj biblioteci.
Ukoliko im želite pokloniti koju knjigu ili časopis na esperantu evo adrese: E-grupo Srilanka, D. Balasingam Jesudasan, 72 Pagoda Para, Nugegoda, Srilanko.

MEMORKUNVENO „IVAN FLANJAK"

Glavna tema 2. Međunarodnog memorijalnog susreta „Ivan Flanjak" je „Esperanto na radiju". Susret će se održati od 22. do 24. ožujka 1985. godine u Osijeku. Radove (najviše 10 tipkanih stranica) treba poslati do 01.03.1985. na adresu: KOSE „I. Flanjak", pf 27, 54000 Osijek.

25 GODINA PRIMJENE ESPERANTA

Stručne novine „ZET"(Zagrebački električni tramvaj) ove su godine obilježile 25-godišnjicu izlaženja. Svečanosti održanoj tim povodom prisustvovalo je više od 200 predstavnika grada Zagreba,društveno-političkih organizacija, predstavnika sredstava javnog informiranja i drugih uzvanika. Glavni i odgovorni urednik novina B. Benažić je u svom govoru na svečanoj sjednici posebno pohvalio i istaknuo rubriku „Širom svijeta", u kojoj surađuje dvadesetak esperantista iz 18 zemalja pišući o problemima gradskog prometa. Ova rubrika izlazi na čitavoj stranici novina na hrvatskosrpskom jeziku i jedna je od najčitanijih i najzanimljivijih rubrika u listu. Osim ove u novinama se redovno objavljuje i rubrika na esperantu. Tokom 25 godina postojanja rubrike objavljeno je više od 2000 članaka koje su napisali esperantisti !
Posebno priznanje za 25-godišnju suradnju primio je Zvonko Rehorić , koji se svih 25 godina brinuo za esperantski dio .
Ovo je vrijedan primjer kako se može praktično primjenjivati esperanto na području stručnog novinarstva.

ZET

ŠIROM SVIJETA

„KUMEVAVA ..." T. SEKELJA NA JAPANSKOM JEZIKU

Japanska izdavačka kuća Fukuinan Soten iz Tokija prošle je godine izdala japanski prijevod knjige Tibora Sekelja „Kumevava , sin prašume", koje je izvorno napisano na esperantu. Knjiga je ubrzo doživjela i drugo izdanje, a ove godine ju je posebna komisija japanskog ministarstva odgoja uvrstila među 14 najboljih knjiga za omladinu u ovoj godini.
Ova knjiga je već do sada objavljena na 14 jezika.

UK 1985. U AUGSBURGU

70. Svjetski kongres esperantista održat će se od 03.–10. 08. 1985. godine u Augsburgu (SR Njemačka). Kongres će se održati u modernoj i prostranoj Kongresnoj palači . Pripreme su u toku , a organizatori očekuju oko 2000 sudionika.

7000 PLAKATA

U suradnji s odgojnim institucijama i štedionicom, Udruženje nastavnika esperantista Španjolske izdalo je 7000 plakata i i 10 000 dopisnica o esperantu.

ISPRAVKA

U članku „Radio programi na esperantu" (strana 14) greškom je napisana riječ „nasavršeniji" umjesto nje treba biti riječ „najrašireniji.

SAVJETOVANJE STUDENATA ESPERANTISTA

Savjetovanje studentskih esperantskih klubova Jugoslavije održat će se 13. i 14. listopada 1984. godine.
Teme su: Zadaci studentskih i omladinskih esperantskih klubova u Jugoslaviji, Kolektivno članstvo u SSOH i Preduvijeti za oživljavanje rada JEJA.
Na savjetovanje se pozivaju i predstavnici omladinskih klubova. Noćenje je 665.-din, a prijave se primaju do 05.10.1984. na adresu: Studentski esperantski klub, Amruševa 5/1, 41000 Zagreb. Telefon je (041) 424-660.

KONGRES ESPERANTISTA BALKANA U ATENI

Od 20.–25. 10. 1984. godine u Ateni će se održati 2. Kongres esperantista Balkana. Tema je „Esperanto u službi zbližavanja balkanskih naroda . Cijena kompletnog aranžmana (uključujući i izlet u Delfe) je 6400 drahmi (1 US-dolar =112 drahmi).
Prijave treba poslati na slijedeću adresu: LKK/HEA, Agiu Meletiu 54, Athina TT 814, Grčka.
Upravo se ispituje mogućnost jeftinijeg kolektivnog odlaska na Kongres iz Zagreba pa se zainteresirani mogu javiti u Međunarodni centar za usluge u kulturi, Amruševa 5/1, 41 000 Zagreb, Telefon 424-660.

1985. MEĐUNARODNA GODINA OMLADINE

Jedan od projekata, koje povodom Međunarodne godine omladine provode Ujedinjene nacije, je obučavanje mladih na četiri kontinenta o međunarodnom komuniciranju, planiranju i o temama vezanim za putovanje prostorom. Projekt se zove „Jedan prostor – model svijeta 2001.", a provodio bi se pomoću kompjutera i satelitske mreže na bazi mikrokompjuterskog obrazovnog programa čiji sastavni dio je i učenje esperanta, koji bi ujedno bio i komunikacijsko sredstvo.

SKRIBU HELPCELE AL FORTALEZA

Fortaleza, ĉefurbo de Brazila ŝtato Ceará, havas viglan kaj fortan E-movadon plejparte dank' al la loka Federacia Universitato, kiu ekde 1964-a jaro subtenas E-kursejon. Bedaŭrinde, la universitata estraro lastatempe elmontris la mankon de intereso por daŭrigi subtenadonde la kursejo. Se la subtenado ĉesos tio kaŭzus la pereon de unu el la tre kvalitaj edukejoj de novaj esperantistoj en Brazilo.
Via letero sendita al la nuna rektoro de la universitato,kun la peto por pli bona prizorgo de E-kursejo kaj la graveco de la internacia lingvo , povas influi pri la decido de la estraro. Vi povas skribi en Esperanto al la adreso: Lia rektora Moŝto, José Anchieta Esmeraldo Barreto, Avenida da Universidade, 2853, 6000 Fortaleza, Ceará, Brazilo.

Vinicius de MORAES
Brazilo

Tradukis: Guto Rivereto

TENERO

Pardonon al vi mi petas
pro vin ekami subite,
kvankam ĉi-amo estas
olda kanto je oreloj viaj.
El la noktoj de mi pasitaj
ombre de viaj gestoj
trinkante el viaj lipoj
la parfumon de la ridoj,
el la tagoj, kiujn mi vivis lulate
de la nedirebla ĉarmo de viaj paŝoj
plue fuĝantaj ĉiam,
tenadas mi la dolĉon
de l' konsentoj melankoliaj.
Kaj mi povas diri al vi
ke l' granda afekcio, kiun mi lasas
portas nek larman streĉon,
nek la fascinon promesan
nek la misterajn vortojn el l' animvualoj.
Ĝi estas trankvilo, beno, kromkareso
kaj petas nur ke vi ripozu kviete
tre kviete
lasante ke l' tutpuraj manoj de l' nokto
senfatalece trovu la aŭroran mirrigardon.

Hanibal LUCIĈ
(1485--1553)
Kroatio, Jugoslavio

Tradukis: Neven Mrzleĉki

EN LA MOND' NENIU FEINO

En la mond' neniu feino
jam florfamas pro beleco,
ĉar aŭdis mia karulino
laŭdojn ja de ĉiu speco.
Ĉiu jam pretendulino
vanemas al simileco.
Jam glorfamas pro beleco
en la mond' neniu feino.

Super ŝia frunt' serena
ekvidiĝas valorkrono,
kunplektita orfadena
harar' inda je reĝtrono,
ĉiun prenas ĝojo plena
vidinte: ho, kia dono!
Ekvidiĝas valorkrono
super ŝia frunt' serena.

Nigraj brovoj delikatas,
la okuloj – nokt' senlina,
kiam homo rigardatas
kvankam zorgoplenanima
tuj li viglas kaj ĝojstatas,
senĉagrena kaj sentima,.
La okuloj – nokt' senlima,
nigraj brovoj delikatas.

Al la kampo primavera
vangoj ŝiaj tre similas,
pli bela jam roz' surtera
ne elkreskis dum sun' brilas.
La juneco mem libera
ŝia iĝas sklav', flugilas.
Vangoj ŝiaj tre similas
al la kampo primavera.

Kompare kun lipoj ŝiaj
la koral' paliĝi devas,
dentoj perle harmoniaj
densaj, etaj, dum sin levas
por ke, kvazaŭ vortoj diaj,
flugu son' pri kiu mi revas.
La koral' paliĝi devas
kompare kun lipoj ŝiaj.

Ho, benita ja la viro
blankan kolon brakumonta,
feliĉplenos lia spiro,
en la vivo ĝuofonta
lia suno dum la iro
ne rapidos subironta.
Blankan kolon brakumonta
ho, benita ja la viro.

Ŝia brusto tremsopiras
blanka pli ol neĝa fruo,
virrigardon ŝi altiras,
li saniĝos de malĝuo
nur se belan ŝin admiras,
unikan dum tempa fluo.
Blanka pli ol neĝa fruo
ŝia brusto tremsopiras.

Fingroj ŝiaj viglas sperte,
blankaj, flirtaj, vivoplenaj,
se per kron' ornamus lerte
aŭ per floroj ciklomenaj
kiu ne trompiĝus certe
ke estas eburdevenaj?
Blankaj, flirtaj, vivoplenaj
fingroj ŝiaj viglas sperte.

Inter inoj dum apero
indas sinjoreco ŝia,
ŝi unikas sur la tero,
sveltas ŝi, ja, altpinia.
Kaj sen iu ajn fiero
kvazaŭ dancus, flortalia,
indas sinjoreco ŝia
inter inoj dum apero.

Domaĝ', se pereus bela
ĉi vermemorinda ino,
ho, dio, vi reĝ' ĉiela
faru ke mia feino
daŭre vivu sunbrilhela
eterne ĝis mondofino.
Ĉi vermemorinda ino,
domaĝ', se pereus bela.

NOVA INTERNACIA REVUO POR DISTRO KAJ AMUZO

OVO-ENHAVO:

bildstrioj, humuraĵoj, sciencfikcio, (ne)kutimaj intervjuoj, internacia helpo, favoraj vojaĝeblecoj, konkursoj, ŝercoj kaj satiroj pri la E-movado, distraj interesaĵoj, detektivaj romanoj, naturfenomenoj kaj . . . pluraj surprizoj.

OVO–legaĵoj estas ĉiam aktualaj kaj konvenaj por ĉiu aĝo kaj ĉiu lingvokona nivelo de Esperanto. OVO precipe konvenas al KOMENCANTOJ.

OVO aperos ĈIUN 3-an SEMAJNON ekde septembro 1984. JARABONO estas 35 nederlandaj guldenoj (aŭ egalvaloro). RABATO: pagantoj ĝis la fino de aŭgusto 1984 pagas nur 29 nederlandajn guldenojn.

Je 10 abonoj unu senpaga !

Viajn OVO-numerojn vi povas mendi kaj aboni ĉe INTERNACIA KULTURA SERVO, 41000 Zagreb, Amruševa 5/1, Jugoslavio.

Bonvolu peti provnumeron !